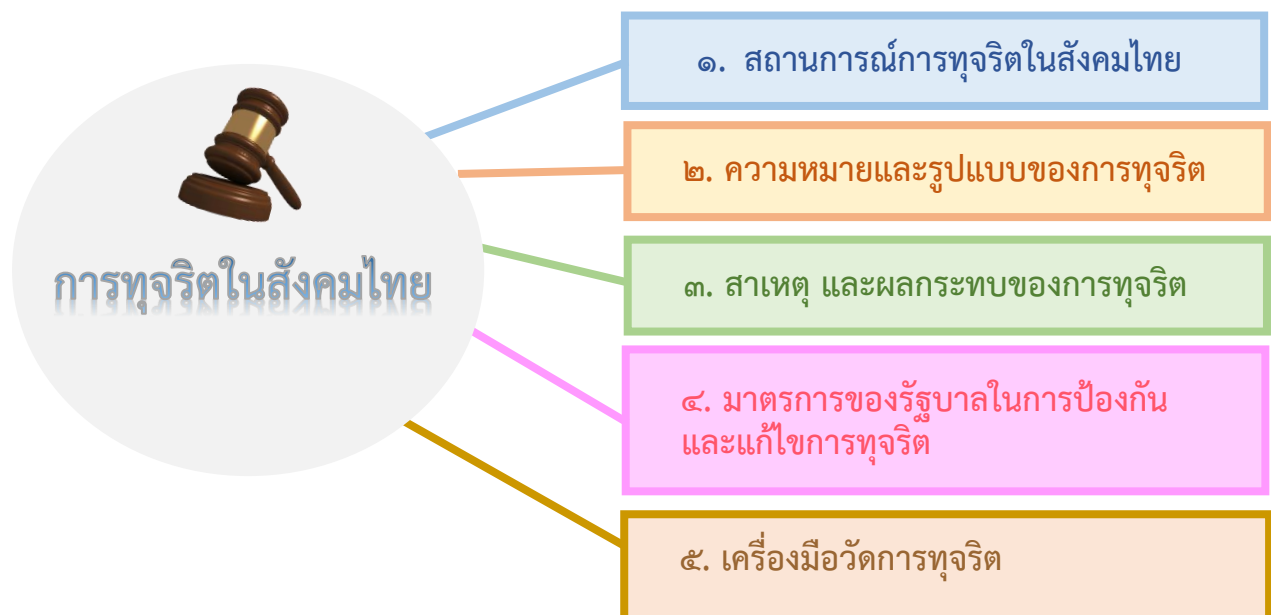

สรุปสาระความรู้โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ หลักสูตร “เครือข่ายภาคประชาสังคมในการต่อต้านการทุจริต”

บรรยายโดย ผศ.ดร.เบญจพร พิงไชย โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

การทุจริตเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานในสังคมไทย ดังนั้นแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนั้น จะต้องมีการปลูกฝังให้พลเมืองของประเทศมีการรับรู้ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจ และให้เกิดความตระหนัก มีการปลูกฝังจิตสำนึก วัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตตั้งแต่ระดับเยาวชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเกิดจิตสำนึกที่ดีของความเป็นพลเมืองดี ที่จะต้องมีส่วนรับผิดชอบกับสังคม เมื่อทุกภาคส่วนตระหนักรับรู้ร่วมกัน แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสังคมไทยก็จะค่อย ๆ หมดไป หรือลดน้อยลง รวมทั้ง ส่งเสริม และนำธรรมาภิบาลเข้ามาปรับใช้จริงในทุกภาคส่วนของสังคม และแนวทางการป้องกันการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรมทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐที่ต้องเน้นทั้งปลูกฝังวัฒนธรรม ค่านิยมที่ไม่ทนต่อการทุจริต การป้องกันการทุจริต การปราบปรามการทุจริต การทุจริตในสังคมไทยจึงค่อย ๆ ลดลง

สถานการณ์การทุจริตในสังคมไทย

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระนานาชาติที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อการรณรงค์แก้ไขปัญหาคอร์รัปชันหรือการทำทุจริต มีการจัดทำ CPI หรือดัชนีการรับรู้การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีการวัดค่าในแต่ละประเทศ ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมามีประเทศต่างๆ ที่ได้ทำการวัดค่า ซึ่งมี ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก และผลคะแนนในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๑๐ จาก ๑๘๐ ประเทศในโลก ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๓ โดยในปี ๒๕๖๓ ได้คะแนน ๓๖ คะแนน และอยู่ในอันดับที่ ๑๐๔ แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์การทุจริตการรับรู้การทุจริตของไทยเริ่มที่จะมีความน่าเป็นห่วง น่ากังวล และในระดับอาเซียนประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๖ ของกลุ่มประเทศอาเซียน (๑๐ ประเทศ) ซึ่งประเทศสิงคโปร์ได้คะแนนสูงสุดคือ ๘๕ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๔ ของโลก กล่าวได้ว่า สถานการณ์การทุจริตในประเทศไทยทุกวันนี้ ยังอยู่ในภาวะที่น่าเป็นห่วง ต้องให้ความสำคัญและความสนใจ อย่าปล่อยให้ปัญหาการทุจริตมีการสั่งสมเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน

ความหมาย และรูปแบบของการทุจริต

การทุจริต การแสวงหาหรือนำผลประโยชน์ของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัว ทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่ได้มีสิทธิในสิ่ง ๆ นั้น ถือเป็นสิ่งที่ผิดทั้งในแง่ของกฎหมาย และศีลธรรม มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒ ฉบับ คือ

๑. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ โดยทุจริต หมายถึง “เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”
๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ทุจริต หมายถึง “ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น”

ผลประโยชน์ทับซ้อน

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting Benefits) เช่น การรับของขวัญจากบริษัทธุรกิจ บริษัทขายยา หรืออุปกรณ์การแพทย์สนับสนุนค่าเดินทางให้ผู้บริหาร เป็นต้น
๒. การทำธุรกิจกับตนเอง (Self - Dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด ตัวอย่างเช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญา ซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง
๓. การทำงานหลังออกจากตำแหน่ง หรือหลังเกษียณ (Post - Employment) หมายถึง การที่บุคลากรลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชน ที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน

๔. การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็น การแข่งขันกับหน่วยงาน เป็นต้น

๕. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) หมายถึง สถานการณ์ ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ ของตนเอง เช่น ทราบว่ามีการตัดถนนผ่านบริเวณใดก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้น ในนามของภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อขายที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐ ก็จะไปซื้อที่ดินนั้นเพื่อเก็งกำไร

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - Barreling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่ หรือบ้านเกิดของตนเอง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์แก่เครือญาติ หรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะ เรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อิทธิพล หรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงาน เข้าทำสัญญากับบริษัทพวกพ้องของตน

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง หรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุด ทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

๑. แบ่งตามผู้เกี่ยวข้อง ๒ ประเภท

๑. การทุจริตโดยข้าราชการ

หมายถึง การกระทำที่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ มากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคม หรือประเทศ แบ่งย่อยออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. การคอร์รัปชันตามน้ำ (Corruption without theft) จะปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องการสินบน โดยให้มีการจ่ายตามช่องทางปกติของทางราชการแต่ให้เพิ่มสินบนรวมเข้าไว้กับการจ่ายค่าบริการของหน่วยงานนั้น ๆ โดยที่เงินค่าบริการปกติก็ยังคงได้รับต่อไป

๒. การคอร์รัปชันทวนน้ำ (Corruption with theft) เป็นการคอร์รัปชันในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเรียกร้อยเงินจากผู้ขอรับบริการโดยตรง โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีการเรียกเก็บเงินค่าบริการแต่อย่างใด

๒. การทุจริตโดยนักการเมือง

เป็นการใช้หน่วยงานของทางราชการโดยบรรดานักการเมือง เพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมประเทศ โดยรูปแบบหรือวิธีการทั่วไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับการทุจริตโดยข้าราชการ แต่จะซับซ้อนกว่า

๒. แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ ๒ ประเภท

๑. การทุจริตที่เกิดจากการใช้อำนาจในการกำหนดกฎ กติกาพื้นฐาน เช่น การออกกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้อง

๒. การทุจริตที่เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากกฎ และ ระเบียบที่ดำรงอยู่ มักเกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎ และระเบียบที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ความคิดเห็นของตนเองได้ และอาจทำให้เกิดการใช้ความคิดเห็นไปในทางที่ผิดหรือไม่ยุติธรรมได้

๓. แบ่งตามลักษณะรูปแบบ ๔ รูปแบบ

๑. คอร์รัปชันจากการจัดซื้อจัดหา (Procurement corruption)

เช่น การจัดซื้อสิ่งของในหน่วยงาน โดยมีการคิดราคาเพิ่ม หรือลดคุณสมบัติแต่กำหนดราคาซื้อไว้เท่าเดิม

๒. คอร์รัปชันจากการให้สัมปทาน และสิทธิพิเศษ (Concessionaire corruption)

เช่น การให้เอกชนรายใดรายหนึ่งเข้ามามีสิทธิในการจัดทำสัมปทานเป็นกรณีพิเศษต่างกับเอกชนรายอื่น

๓. คอร์รัปชันจากการขายสาธารณสมบัติ (Privatization corruption)

เช่น การขายกิจการของรัฐวิสาหกิจ หรือการยกเอาที่ดินทรัพย์สินไปเป็นสิทธิการครอบครองของต่างชาติ

๔. คอร์รัปชันจากการกำกับดูแล (Regulatory corruption)

เช่น การกำกับดูแลในหน่วยงานแล้วทำการทุจริต เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาสอบสวน และศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตของวุฒิสภามีการแบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๑. การทุจริตเชิงนโยบาย เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยลโดยอาศัยรูปแบบของกฎหมาย หรือมติของคณะรัฐมนตรี

๒. การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

๓. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง การทุจริตประเภทนี้จะพบได้ทั้งรูปแบบของการฮั้ว ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ กำหนดรายละเอียด หรือสเปกงานกำหนดเงื่อนไข เป็นต้น

๔. การทุจริตในการให้สัมปทาน เป็นการแสวงหา หรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการ หรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาต หรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทน ในลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง

๕. การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

สาเหตุ และผลกระทบของการทุจริต

กลไกสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริต คือ การใช้อำนาจ ซึ่งอำนาจเป็นสิ่งที่คนต้องการ เมื่อมีอำนาจจากการได้ตำแหน่งก็จะเป็นหนทางสู่การแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเอง และพวกพ้อง

๑. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ

๒. ปัจจัยภายนอก

ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้น้อย หรือต่ำมากไม่ได้สัดส่วนกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น

ด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงินคนร่ำรวย และไม่สนใจว่าเงินนั้นได้มาอย่างไร

ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การนิยมจ่ายเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการ ที่ต้องการความรวดเร็วหรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

ด้านระบบราชการ ความบกพร่องในการบริหารงาน เปิดโอกาสให้เกิดการทุจริต

กฎหมายและระเบียบ กฎหมายหลายฉบับที่ใช้อยู่ยังมีช่องโหว่ที่ทำให้เกิดการทุจริต

ผลกระทบของการทุจริตต่อการพัฒนาประเทศ

การทุจริตและประพฤตินิยมชอบก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายต่อประชาชน สังคม และประเทศชาติ ดังนี้

๑. ประชาชน

๑. เกิดความไม่เท่าเทียมและเกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะที่ประชาชนพึงจะได้รับ (เอื้อประโยชน์แก่นายทุน)
๒. ประชาชนได้รับผลประโยชน์ร่วมไม่เต็มที่ หรือเสียประโยชน์
๓. เกิดค่านิยมในสังคมที่ผิด ขาดคุณธรรมจริยธรรมและนำไปสู่การทุจริต และประพฤตินิยมชอบ

๒. สังคม

๑. งบประมาณที่ประชาชนควรจะได้รับไม่ได้ถูกใช้ตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง
๒. ขาดคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ
๓. เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม ประชาชนบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างเท่าเทียม
๔. เกิดความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ ส่งผลให้เกิดการแย่งชิงอำนาจในสังคม
๕. สังคมเกิดความไม่ยุติธรรม

๓. ประเทศ

๑. ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศชาติความน่าเชื่อถือทางเศรษฐกิจ และขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่องทำให้ประเทศพัฒนาได้อย่างล่าช้า และด้อยการพัฒนา
๒. การเมืองขาดเสถียรภาพ
๓. ประชาชนได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา และด้านสาธารณสุข
๔. สูญเสียภาพลักษณ์ของประเทศในประชาคมโลก และนักลงทุน
๕. ประเทศชาติสูญเสียงบประมาณแผ่นดินที่ใช้ในการพัฒนา และบริหารประเทศ
๖. ลดโอกาสการแข่งขันทางเศรษฐกิจในต่างประเทศ และขาดการจูงใจในการลงทุน

มาตรการของรัฐในการป้องกันและแก้ไขการทุจริต

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

✚ ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง "คนไทย ไม่โกง" เพื่อปฏิรูปพลเมืองให้มีจิตสำนึก สร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคล ความรับผิดชอบชั่วดี และมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ เป็นการเอาเปรียบสังคม และไม่ได้รับการยอมรับทางสังคม

✚ ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล เพื่อเป็นระบบ ป้องกันการทุจริต เสมือนการสร้างภูมิต้านทานแก่ทุกภาคส่วนในสังคม

✚ ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อกรณี การทุจริตให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความเกรงกลัวที่จะกระทำการทุจริตขึ้นอีกในอนาคต

๒. วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิยมของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทย ไม่โกง” เพื่อปฏิรูปคนให้มีจิตสำนึก สร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคลรับผิดชอบชั่วดี อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ

๓. การปรับสมดุล และพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ จากยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ได้กำหนดกรอบแนวทางที่สำคัญ คือ ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ว่าด้วยการปรับสมดุล และพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดกรอบแนวทางที่สำคัญ ๗ แนวทาง คือ

- การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ
- การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม
- การวางระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ
- การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคน และ พัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ
- การต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิยมชอบ
- การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และ ข้อบังคับให้มีความชัดเจนทันสมัยเป็นธรรม และ

สอดคล้องกับข้อบังคับสากล

๔. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๘/๒ เมื่อปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐใดมีวิธีปฏิบัติ หรือการดำเนินงานที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้สำนักงานแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

- ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
- เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้บริการ หรือ ประชาชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่

คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

- เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

ในกรณีตาม (๑) หากสำนักงานเห็นว่าเหตุอันสมควรให้สำนักงานแจ้งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องสั่งการให้มีการตรวจสอบ และดำเนินการ แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานทราบภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หากจะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ต้องกำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้สำนักงานทราบด้วย ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ไม่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในกำหนดเวลาดังกล่าว โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สำนักงานรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ต่อไป ทั้งนี้ หากกรณีใดมี ลักษณะส่อไปในทางทุจริต ในภาครัฐให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รายงานให้คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

หน่วยงานเป็นของรัฐใด มีวิธีการปฏิบัติหรือดำเนินงาน เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้บริการ หรือประชาชน และส่อไปในทางทุจริต หรือเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง สำนักงาน ป.ป.ท. จะแจ้งหัวหน้าหน่วยงานนั้น ทราบ และหัวหน้าหน่วยงานต้องสั่งการให้มีการตรวจสอบ และดำเนินการแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงาน ป.ป.ท. ทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับจากหัวหน้าหน่วยงานไม่ดำเนินการให้รายงานคณะรัฐมนตรี

๕. โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (Thailand ๔.๐)

เป็นโมเดลที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดหลัก ในการบริหารประเทศ ถอดรหัสออกมาเป็น ๒ ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ

๑. การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน
๒. การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก

๖. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ ที่กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติ ด้านทุจริต” มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่การกล่อมเกลางานสังคมสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต

เครื่องมือวัดการทุจริต

๑. ดัชนีตัวชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index : CPI) องค์กรความโปร่งใสนานาชาติ ได้ทำการประเมินและสร้างดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ จัดทำครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยจัดเป็นคะแนน ๐ - ๑๐ คะแนน คะแนนต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นการวัดมุมมอง หรือความรู้เรื่องการคอร์รัปชันของผู้ตอบแบบสอบถาม

๒. การประเมินความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ และการเมืองในเชิงคอร์รัปชันของประเทศในภูมิภาคเอเชีย บริษัทที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (Political & Economic Risk Consulting, Ltd. : PERC) ปัจจุบันได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักธุรกิจต่างชาติที่ทำธุรกิจในประเทศต่าง ๆ โดยใช้คำถามในลักษณะ เช่น หากท่านยื่นขออนุญาต เพื่อดำเนินการทางธุรกิจไปแล้วระยะหนึ่ง แต่ยังไม่ได้รับอนุญาต เมื่อท่านให้เงินแก่เจ้าหน้าที่แล้วท่านจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเรื่องนั้นแน่นอน ใช่หรือไม่ เป็นต้น

๓. ดัชนีธรรมาภิบาลโลก ธนาคารโลก ได้ทำการพัฒนาและสร้างฐานข้อมูลดัชนีชี้วัดคุณภาพของภาครัฐในประเทศต่างๆ โดยใช้ดัชนีนี้ ๖ มิติ ได้แก่

- การมีสิทธิมีเสียง
- การตรวจสอบเสถียรภาพทางการเมือง และการไม่มีสถานการณ์ความรุนแรง
- ประสิทธิภาพของภาครัฐ

- คุณภาพของกฎระเบียบต่างๆ
- การบังคับใช้กฎหมาย
- การควบคุมปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

๔. เครื่องวัดการคอร์รัปชันทั่วโลก (Gallup International Association) ได้จัดทำเครื่องวัดคอร์รัปชันทั่วโลก เป็นเครื่องมือหนึ่งขององค์กรความโปร่งใสนานาชาติ แม้ว่าเครื่องมือวัดจะมุ่งไปที่ความคิดเห็นของประชาชน แต่ก็เติมด้วย CPI และ BPI ซึ่งเป็นความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้นำทางธุรกิจ แนวโน้มคอร์รัปชันทั่วโลกของหน่วยงานความซื่อสัตย์ โปร่งใสสากล หน่วยงานความซื่อสัตย์ โปร่งใสสากลเป็นองค์กรอิสระไม่แสวงหาผลกำไร ทำงานติดตามแนวโน้มการคอร์รัปชันทั่วโลกโดยทำงานร่วมกับทีมท้องถิ่น นักวิจัย นักข่าว หนังสือพิมพ์ลงพื้นที่ติดตามการเปิดเผย และการตรวจสอบข้อมูล

จัดทำโดย นางสาวอัญชนาภรณ์ เอมดิษฐ์
และนางสาวธิราวรรณ ปรีதிய
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กองการเจ้าหน้าที่